

RAAD VAN BEHEER
OP KYNOLOGISCH GEBIED IN NEDERLAND

Terugblik op 2013

Het verstandshuwelijk van schoonheid met gezondheid, welzijn en sociaal gedrag

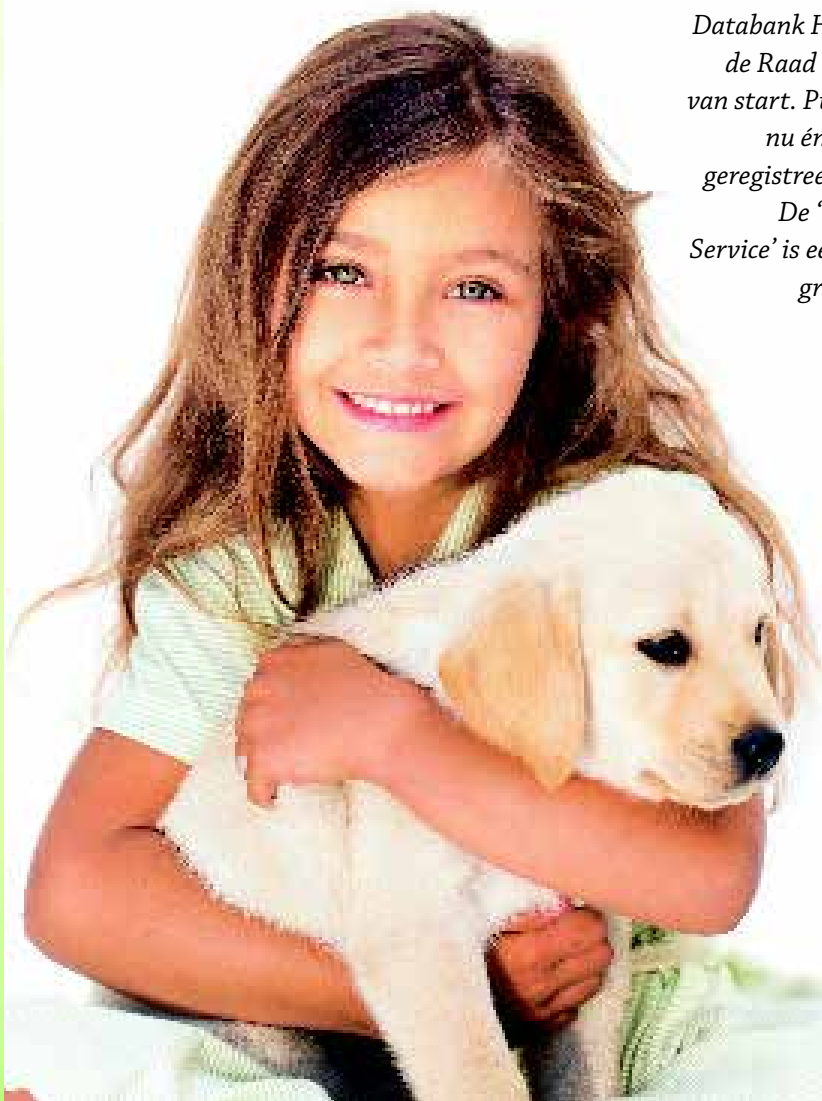
Nog nooit eerder in de kynologie zijn twee woorden – gezondheid en welzijn – uitgegroeid tot het besef dat zij de pijlers moeten zijn waarop het fokken van rashonden rust. Erkennen dat er gezondheids- en welzijnsproblemen bij rashonden voorkomen is niet genoeg. Daarom is de verbetering van gezondheid en welzijn speerpunt in het beleid van de Raad van Beheer. Het is de rode draad die door alle aspecten van de kynologie loopt.

In mei 2013 gaat de Databank Honden van de Raad van Beheer van start. Pups moeten nu én gechipt én geregistreerd worden. De 'Terug Vind Service' is een handige, gratis dienst.

Het beleid van de Raad van Beheer wordt zelden zo duidelijk gecommuniceerd als in 2013 en 2014. Het is ... een duidelijke kentering in het beleid waar de organisatie volledig achterstaat en die met verve uitdraagt. Als in augustus 2008 'Pedigree Dogs Exposed' op de Britse televisie wordt uitgezonden en in 2009 in Nederland wordt herhaald, ontstaat er veel negatieve aandacht voor de rashond en de rashondenfokkerij. Gevolgd door een maatschappelijke discussie, die het beeld dat rashonden per definitie ziek zijn versterkt. Hoe gechargeerd de berichtgeving soms ook is, hoe weinig de meeste rashondenfokkers zich herkennen in de verschrikkelijk beelden, de kynologie kan er niet langer omheen dat er bij tal van hondenrassen gezondheidsproblemen voorkomen.

JANUARI 2013 - SIGNAAL

Met de benoeming van twee directeuren* geeft de Raad van Beheer het signaal af dat er op veel verschillende terreinen nog belangrijke stappen moeten worden gezet. Met deze dubbelbenoeming wordt

meteen een brug geslagen tussen de kynologie enerzijds en de maatschappij en de gezelschapsdieren-sector anderzijds.

Op de Hond van het Jaarshow in februari 2013 passeert een stroom van uitmuntende (top)honden de revue. Het jaar 2012 wordt daarmee afgesloten en de toon voor 2013 wordt gezet: een uitmuntend, gezond en sociaal vaardig beeld van de rashond.

NORMENMATRIX

Een van de grote stappen in het beleid van de Raad van Beheer is het Verenigingsfokreglement (VFR), dat door rasverenigingen moet worden opgesteld. Volgens een vast format beschrijft dit reglement op welke manier de rasvereniging invulling geeft aan haar fokbeleid. De Raad van Beheer controleert dit document met het oogmerk te komen tot een zo eenduidig mogelijk fokreglement, dat niet voor meer dan één uitleg vatbaar is.

Alle fokkers die lid zijn van een rasvereniging en bij het fokken voldoen aan gezondheidseisen krijgen bij hun nesten stambomen. Fokkers die buiten de rasvereniging om fokken, maar ook stambomen bij de Raad van Beheer aanvragen én krijgen, veroorzaken daarmee een soort rechtsongelijkheid. Vanwege die rechtsongelijkheid is door de Raad van Beheer de Normenmatrix** in het leven geroepen.

AANMOEDIGINGSPRIJS

Voor het eerst in de geschiedenis van de kynologie reikt de Raad van Beheer de onderscheiding 'Kynologisch Ambassadeur' uit. Een aanmoedigingsprijs voor een uitzonderlijke kynologische prestatie op internationaal gebied, waardoor de Nederlandse kynologie wordt gepromoot. De eerste Kynologisch Ambassadeur is Mieke Cooijmans, wiens

Affenpinscher Best-in-Show wordt op de prestigieuze Westminster Show in New York. Een tweede ambassadeurschap is voor Naomi van Mourik, die tijdens Crufts 2013 de internationale junior handling competitie wint.

VERSTANDSHUWELIJK

TV uitzendingen met beelden van zieke honden, onverantwoordelijke, op geld beluste fokkers en soms wat tendentieuze krantenartikelen over erfelijke afwijkingen brengen een schokgolf teweeg in de bonafide rashondenfokkerij. Het verstandshuwelijk tussen uiterlijke schoonheid en gezondheid, welzijn en sociaal gedrag kan onder druk komen te staan als fokkers keuzen moeten maken uit partners bij wie schoonheid niet (meer), als vastgeroeste gewoonte, voorop staat.

Tijdens de Buitengewone Algemene Vergadering van de Raad van Beheer gaat een lang gekoesterde wens in vervulling: Gezondheidsonderzoeken Online. Deze service maakt deel uit van het project Duurzaam Fokbeleid.

Van honden die in of na 1997 zijn geboren en zijn ingeschreven in het Nederlands Honden Stamboek (NHSB), worden de door de Raad gecoördineerde en geregistreerde onderzoeken online weergegeven.

STAMBOOM

De hiervoor genoemde rechtsongelijkheid is voor de Raad van Beheer aanleiding om het VFR te vertalen naar een Normenmatrix, die geldt voor iedereen die honden met een stamboom wil fokken. Lidmaatschap van een rasvereniging doet niet ter zake. Fokkers die niet aan de eisen van de Normenmatrix voldoen, ontvangen wel stambomen, maar met daarop aangegeven dat de hond **niet** volgens de eisen uit de Normenmatrix – lees: eisen

De maatregelen die al zijn genomen en die zijn aangekondigd vormen in 2013 de opmaat naar een rashondenfokkerij waarin de gezondheidseisen, het welzijn van de hond en het bevorderen van sociaal gedrag **altijd** leidend zullen zijn.

die gelden voor dat ras – is gefokt. Het is voor de consument vaak niet duidelijk welke inspanningen de fokker zich heeft getroost om een zo gezond mogelijk nest te fokken. Een tekst op de stamboom zal daarin verandering gaan brengen.

'ALLROUND' ORGANISATIE

De Raad van Beheer vindt communicatie en informatie naar leden, fokkers, bestuurders, stakeholders

Er zijn in Nederland negen inheemse rassen; dat betekent dat de rasstandaard in Nederlandse handen is.

'Nationale Brevetten Waterwerk'. De honden gaan te water en leggen verschillende proeven af.

en alle in (ras)honden geïnteresseerden belangrijk. Dat wordt bevestigd door het besluit dat de nieuwsbrief *Raadar* weer iedere maand gaat verschijnen en aan duizenden abonnees (gratis) wordt verzonden. In het kynologisch maandblad *ONZE HOND* wordt iedere maand, in de rubriek *Raadar XL*, een artikel gepubliceerd over onderwerpen en zaken waar de Raad van Beheer mee bezig is.

Ook presenteert de Raad zich op publieke evenementen, zoals de 50+ Beurs en het Animal Event. Daarmee profileert men zich nadrukkelijk als de 'allround organisatie' als het om (ras)honden gaat.

MODULES

In de komende jaren zal de Normenmatrix de kynologie blijven bezighouden. Meer onderzoeken zullen geprotocolleerd gaan worden. Het direct uitsluiten voor de fokkerij van zieke honden of honden die een bepaalde ziekte doorgeven aan de volgende generatie klinkt eenvoudig, maar is dat soms niet.

Mede daarom wordt een Gezondheidscommissie ingesteld, die de Raad van Beheer gaat adviseren over de gezondheidseisen en gezondheidsonderzoeken. Om inzicht te krijgen in de populatie van hondenrassen, is door de Raad van Beheer, samen met de stakeholders, software ontwikkeld die dat inzicht kan geven. Drie modules kunnen fokkers en onderzoekers antwoorden geven op vragen over de structuur van de populatie, de mate van inteelt en verwantschap, de kansen op afwijkingen, de uitslagen van bepaalde onderzoeken, enzovoort.

WORLD DOG SHOW

De Raad van Beheer stelt zich kandidaat voor de organisatie van de World Dog Show in 2018, in Amsterdam.

Of het nu de 50+ Beurs, de 'Dag van de Hond' of een show van – letterlijk – wereldformaat is, de Raad is niet bang initiatieven te ontwikkelen. De World Dog Show komt naar Amsterdam onder het

motto *I am inviting you to show the World your talent.*

In mei 2013 gaat de Databank Honden van de Raad van Beheer van start; pups moeten nu én worden gechipt én worden geregistreerd. De 'Terug Vind Service' in de Databank Honden is een handige, gratis dienst.

In juni 2013 vindt de eerste CAC-show voor Nederlandse hondenrassen plaats. Er zijn in Nederland negen inheemse rassen; dat betekent dat hun rasstandaard in Nederlandse handen is. Ook in juni is 'Stambomen Online' te vinden op de website van de Raad van Beheer. Deze database bevat alle honden die na 1 januari 1997 zijn geboren en in het NHSB zijn ingeschreven.

Uiteindelijk willen wij, als Nederlandse maatschappij, dat **alle honden** gezond en sociaal zijn en moet dit zich niet beperken tot rashonden.

CONVENANT

Als de situatie zich voordoet dat een ras een te kleine genenpool (*de verzameling genen van een populatie of soort*) heeft om verantwoord mee te blijven fokken, kan 'nieuw bloed' worden ingebracht door middel van een 'outcross'. Dat wil zeggen het inbrengen van een hond van een ander ras.

Twee Nederlandse rassen – Wetterhoun en Saarlooswolfhond – lijken behoefte te hebben aan verbreding van de genenpool. Uitwijken naar het buitenland kan in dit geval niet. Het is de rasvereniging van de Wetterhoun die als eerste toestemming krijgt voor het inkruisen van een ander ras.

Een andere mogelijkheid waarbij de Raad een ras in nood kan bijstaan, is het afsluiten van een convenant. In 2013 zijn het de rasverenigingen van de Engelse Bulldog waarmee een convenant is afgesloten. De daarin gemaakte afspraken zijn bindend voor alle fokkers van deze rassen, ongeacht of deze lid zijn van een rasvereniging of niet.

WERK AAN DE WINKEL

Maar er is meer: sporten met honden. Het Europees Kampioenschap speurhonden, de European Open Agility, kampioenschappen Gedrag & Gehoorzaamheid, Windhondenrennen, teveel om op te noemen. We beperken ons tot de eerste officiële 'Nationale Brevetten Waterwerk'. 32 Combinaties doen mee en wie imposante honden, als de Newfoundlander, te water ziet gaan en verschillende proeven ziet afleggen, begrijpt dat deze tak van hondensport liefhebbers aantrekt. Nieuwe sporten, nieuwe taken. Op de Winner Show 2011 maakt Nederland kennis met het Honden Welzijn Team. Het doel is om exposanten zo vriendelijk mogelijk bewust te maken van eventueel

hondonvriendelijk gedrag. Dat kan variëren van te lang op een trinitafel staan tot het ontbreken van water. De 'Nimrod' is de prestigieuze afsluiting van het wedstrijdseizoen voor jachthonden; deelname is alleen mogelijk op uitnodiging.

VOORTREKKERSROL

De 'Fokkerstour' 2013, een lezingen cyclus voor fokkers en andere geïnteresseerden, is met 9 sessies op 3 locaties en bijna 500 deelnemers zonder meer succesvol te noemen. Rashondenfokkers in Nederland lijken een welhaast onlesbare dorst naar kennis te hebben.

In de rashondenfokkerij is de overdrijving van uiterlijke kenmerken een terugkerend item. Soms met het excuus 'dat de rasstandaard het eist'. Voorbeelden zijn extreme huidplooiën, zeer korte neuzen, te ronde schedels met bolle ogen. Hier kan onenigheid ontstaan in het huwelijk van uiterlijke schoonheid en welzijn. Natuurlijk, het historisch erfgoed moet worden bewaard, maar de balans met gezondheid en welzijn moet in evenwicht zijn en blijven. Het project 'De gezonde(re) en sociale hond in Nederland' is afkomstig van het Ministerie van Economische Zaken, maar de Raad van Beheer is gevraagd hierin een voorttrekkersrol te spelen. Doel is om met relevante partijen uit de sector maatregelen te formuleren die de gezondheid, het welzijn en sociaal gedrag van alle honden in Nederland bevorderen.

HISTORISCHE MIJLPAAL

Een novum in Nederland is de zogenoemde 'Eendaagse', een show voor alle rassen op één dag, voorafgaand aan een tweedaagse show. De Winner 2013 heeft de primeur. Het zijn dagen waarop uiterlijke schoonheid meer dan waar ook in de kynologie in de belangstelling staat, maar de keurmeesters weten dat dit

De Wetterhoun is het eerste ras waarvoor toestemming wordt gegeven om een hond van een ander ras in te kruisen.

nooit ten koste van gezondheid, welzijn en sociaal gedrag mag gaan. Met een grote meerderheid van stemmen kiest de Algemene Vergadering van de Raad in het najaar van 2013 voor de verplichte DNA-afname en de DNA afstammingscontrole.*** Zonder meer een historische mijlpaal, want hiermee wordt de basis gelegd voor een goed en verantwoord gezondheids- en welzijnsbeleid. En daarmee is de cirkel rond. ■

- * ONZE HOND april 2014 bevat een interview met Ingeborg de Wolf en Rony Doedijns.
- ** In juli is er een Raadar Special verschenen gewijd aan het VFR en de Normenmatrix. Ook in ONZE HOND juli 2014 staat dit artikel.
- *** In ONZE HOND juni 2014 is daarover een uitvoerig artikel verschenen.